

ОБЩИНА УГЪРЧИН

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ И ГРАЖДАНИТЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ В ОБЩИНА УГЪРЧИН

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за действие на община Угърчин за интегриране на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение (2013-2015), наричан по-нататък Плана, е неразделна част от областната стратегия на област Ловеч в изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020). Стратегията прилага целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение, която се прилага в рамките на по-общата стратегия за борба с бедността и изключването, и не изключва предоставянето на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Планът за действие на община Угърчин за интегриране на българските граждани в уязвимо социално-икономическо положение (2013-2015) отчита ситуацията на тази общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка.

Според данните от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България 2011г.

за област/ за община	Лица, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Етническа група				не се самоопределят
		българска	турска	ромска	друга	
ЛОВЕЧ	130180	118346	4337	5705	911	881
УГЪРЧИН	5690	5291	107	234	15	43

Като основна непосредствена целева група на Плана са идентифицирани 234 български граждани от ромски произход и други в уязвимо социално - икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

Българските граждани от ромски произход на територията на общината са разпределени в почти всички населени места в общината, като единствено концентрация се наблюдава в обособена махала/квартал в село Кирчево. В останалите населени места от общината те са заселени в кварталите съвместно с другите етнически групи. На територията на общината има и населени места, в които няма заселени български граждани от ромска етническа група.

В населените места от общината не се наблюдава и няма български граждани от ромски произход и други в уязвимо социално-икономическо положение, които да обитават временни постройки, бараки или други от такъв тип. Те обитават основно полумасивни жилищни сгради старо строителство, които се ползват без да бъде извършвано прехвърляне на собствеността на недвижимите имоти от собствениците им.

Настоящият план за действие задава основни принципи на общинската политика за равноправно интегриране на българските граждани от ромски произход и други в уязвимо социално – икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети, съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се, с цел постигане на видима промяна за конкретните населени места.

Той е резултат от съвместните усилия и партньорство между общинската администрация, структурите на Дирекция „Социално подпомагане“-град Ловеч и Дирекция „Бюро по труда“-гр.Луковит, училищата и детските градини на територията на общината.

Планът е отворен и подлежи на допълнение и актуализиране.

Основните приоритети на плана за интегриране на гражданите в уязвимо социално-икономическо положение са:

- повишаване на образованието
- здравния статус
- жилищни условия
- заетост
- върховенство на закона и недискриминация
- култура и медии

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО ПОЛОЖЕНИЕ ПО СЕКТОРИ

Увод : Целевата група, за която е предназначен Плана на община Угърчин, състояща се от 234 български граждани от ромски произход и други в уязвимо социално-икономическо положение, живеещи в сходна на ромите ситуация, според статистическите данни от преброяването през 2011г. се разпределя по възраст и етническа група, както следва:

Етническа група	Общо	Възраст (в навършени години)							
		0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 +
Ромска	234	45	56	42	35	21	20	9	6

Статистическите данни на преброяването на населението през 2011г. на територията на общината по отношение на образование показват следната тенденция:

- за населението на 7 и повече години по етническа група и степен на образование:

Етническа група	Степен на образование					Никога непосещавали училище
	висше	средно	основно	начално	незавършено начално	
Българска	423	2010	1765	531	249	85
Турска	4	20	52	“	“	0
Ромска	0	4	48	49	58	38
Друга	“	6	“	“	0	0
Не се самоопределят	“	10	“	0	“	0

- за учащо население по степен на образование и възраст:

Степен на завършено образование	Общо	Възраст							
		под 7	7 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	Над 50
За общината	662	3	442	185	19	3	4	0	6
Висше	4	-	-	-	“	“	“	-	“
Средно	30	-	-	9	12	“	“	-	4
Основно	183	-	21	156	5	-	-	-	“
Начално	185	-	169	16	-	-	-	-	-
Не завършено начално	260	-	252	4	“	-	-	-	-

Образование

На територията на община Угърчин има три общински училища: СОУ „Св.Св.Кирил и Методий“- гр. Угърчин, което е и средищно училище, ОУ „Христо Ботев“- с. Кирчево и ОУ “ Паисий Хилендарски“-с.Лесидрен, което също е средищно училище. Детските градини са ОДЗ „Угърчин” с филиали в

с.Катунец и с.Лесидрен, които са преобразувани като такива от ЦДГ и ОДЗ „Щастливо детство” – с.Кирчево

Брой на обхванатите учениците по училища:

2010/2011 година

Училище	Брой ученици	От тях, които могат да бъдат определени от малцинствен произход
СОУ „Св.Св.Кирил и Методий”- гр. Угърчин	369	250
ОУ „Христо Ботев”- с. Кирчево	118	100
ОУ “ Паисий Хилендарски“-с.Лесидрен	74	0
ОБЩО	561	350

2011/2012 година

Училище	Брой ученици	От тях, които могат да бъдат определени от малцинствен произход
СОУ „Св.Св.Кирил и Методий”- гр. Угърчин	387	350
ОУ „Христо Ботев”- с. Кирчево	121	100
ОУ “ Паисий Хилендарски“-с.Лесидрен	82	30
ОБЩО	590	380

Деца до 6 годишна възраст, в детски заведения и детски градини:

2010/2011г.

Заведение/градина	Общо	Възраст		
		до 3г.	3 – 4 г.	5 – 6 г.
ОДЗ – гр.Угърчин	96	18	32	46
ОДЗ “Щастливо детство” – с.Кирчево	59	21	25	13
ЦДГ “Здравец”-с.Лесидрен	30	-	11	19
ЦДГ-с.Катунец	19	-	12	7

2011/2012г.

Заведение/градина	Общо	Възраст		
		до 3г.	3 – 5 г.	6 г.
ОДЗ – гр.Угърчин включително филиалите в с.Катунец и с.Лесидрен	70	18	34	18
ОДЗ “Щастливо детство” – с.Кирчево	83	22	39	22

Както е видно от представените таблици, децата на територията на общината в голяма степен са обхванати в образователната система.

Децата от целевата група, които са на възраст за детско заведение или се обучават в начален етап на основно образование, в голямата си част посещават редовно детското заведение или училище, като не допускат не извинени отсъствия.

Това е така, защото им се предлагат безплатни услуги като транспорт, безплатна храна, безплатни учебници, целодневно обучение. Същите тези деца тръгвайки в прогимназиален етап на обучение, започват да отпадат поради факта, че са слабо мотивирани да посещават училище.

Затова усилията за работа следва да бъдат насочени към децата и родителите, завършили начално или основно образование с цел привличане и задържането им в училище.

Жилищни условия

Жилищните условия и инфраструктурата на терените, които се обитават, като цяло са в относително добро състояние. Разбира се все още има терени към които няма изградена водопроводна и канализационна мрежа, случва се да има нелегално прокарана електрическа мрежа или дори без ток.

Съществуват и терените, които обитава целевата група, да нямат изработени кадастрални карти и регистри към тях.

От направеното изследване на статистическите данни от преброяването на територията на общината, както и от направени проучвания се констатира, че повечето българските граждани от ромски произход, както и тези в уязвимо социално-икономическо положение разполагат с жилищен фонд, друг е въпросът дали в достатъчна степен задоволява тяхната необходимост. Като цяло данните за жилищния фонд на територията на общината показват, че той е старо строителство. Въпреки това сградния фонд е в достатъчно добро състояние и е годен за обитаване и ползване след извършване на съответни ремонти.

През последните години се наблюдава заселване на гражданите от ромски произход в имоти от кварталите/махалите на населените места съвместно с населението от другите етнически групи. Най-ярко това е изразено в град Угърчин. Заселването става в имоти, които остават свободни в следствие на обезлюдяване(собствениците почиват) и техните роднини или близки са се изселили в други населени места в РБългария. Повечето от тези имоти се придобиват от тях за ползване, но без да бъдат прехвърляни по съответния ред правата за това.

Концентрация на граждани от ромски произход се наблюдава единствено в с.Кирчево, където те са се обособили в отделен жилищен квартал и съответно би могло да се каже, че живеят като отделно обособена етническа общност.

Заетост

По данни от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България 2011г. заетостта на територията на общината е:

Икономическа активност	Общо	В т.ч отговорили	Етническа група			
			българска	турска	ромска	Друга +не се самоопр
за общината	3465	3035	2786	68	150	31
Икономически активни - лица	1606	1453	1373	31	30	19
Икономически активни - заети	1124	1029	982	22	11	“
Икономически активни - безработни	482	424	391	9	19	“
Икономически неактивни	1899	1582	1413	37	120	“

Голяма част от целевата група са икономически неактивни и безработни, не търсят активно работа, нямат завършено образование и придобита квалификация, което затруднява намирането, а съответно и наемането им на работа. Това затруднява включването им в обществения живот.

От групата на икономически неактивните и безработни лица най-засегнати са:

Никога не посещавали училище – около 58 човека;

Не завършили начално образование – около 48 човека;

С начално образование са – около 49 човека;

Безработицата и ниските доходи при тази общност обуславя рисковата група социално слаби лица и семейства, подпомагани с месечни социални помощи по ЗСП и ППЗСП.

Подпомагани с месечни помощи са доста семейства, преобладаващи са многодетните и непълни семейства, в които има повече нетрудоспособни членове.

Община Угърчин участва в изпълнението на проекти по ОП”РЧР”, „Нов избор – развитие и реализация”, “Подкрепа за заетост” и по НП “ОСПОЗ”. Проектите се изпълняват от общината, като е осигурена заетост за длъжности „работник озеленяване”, „работник поддръжка на пътища” и др.

С участието си и с изпълнението на тези проекти и програми, общината е осигурила заетост за над 150 безработни лица включително и от ромски произход. С което общината се явява най-големият работодател на територията на община Угърчин.

Реализацията по тези проекти и програми основно се свързва с осигуряване на заетост на безработни лица без образование или квалификация, преквалификация и пренасочване безработните за заетост в други области. Програмата “Подкрепа за заетост” основно се фокусира върху осигуряването на заетост за безработни лица от ромски произход с ниска степен на образование или без образование.

Целите, които си е поставила общината с изпълнението на тези проекти и програми е осигуряване на заетост за безработни лица, намаляване на безработицата на територията на общината, създаване на условия за подобряване на социално-икономическата и битовата среда за тези лица.

Здравеопазване

Системата на здравното обслужване на община Угърчин включва следните здравни учреждения:

- Пет лекарски практики;
- Филиал на “Център за спешна медицинска помощ – Ловеч”;
- медицински сестри в учебните заведения и детските градини;

От направени анализи свързани с целевата група се установява, че преобладаващата част са здравно не осигурени лица над 50%, което ги лишава от достъп до здравни грижи.

Рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При лицата, принадлежащи към целева група, се наблюдава по-силно влияние на първичните (масово и дълбоко обедняване, висока безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, начин на живот) и вторичните рискови за здравето фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания).

III. ПРИОРИТЕТИ :
**ОБРАЗОВАНИЕ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ,
ЗАЕТОСТ, ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ,
КУЛТУРА И МЕДИИ.**

ОБРАЗОВАНИЕ:

Предприемане на мерки за пълно обхващане на всички деца включително и тези от ромски произход в детските заведения и училищата. Приобщаване на всичките етнически групи в образователната система, равен старт и равен достъп до образование. Създаване и подобряване на условията за обучение в училищата и детските заведения. Подпомагане училищата и детските градини за подобряване на образователния процес и в процеса на привличане на децата от целевата група към обучението. Предоставяне на налична информация за насочена работа с целевата група от страна на училищата и детските градини. Оказване на съдействие по възникнали въпроси и проблеми свързани с целевата група в процеса образование.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ:

Повишаване на здравната култура, чрез стимулиране на участие на лицата от целевата група в програми за здравно образование. Информираност относно механизмите за здравно осигуряване, правата и задълженията на здравноосигурените лица. Създаване на условия за подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на здравната култура.

ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ:

Стимулиране на готовността за участие в граждански инициативи, отнасящи се до подобряване на условията на живот. Създаване на условия за подобряване на жилищно-битовите стандарти на живот. Оказване на съдействие при разрешаване на проблеми с незаконно строителство, и изготвянето и попълването на кадастралните карти и планове.

ЗАЕТОСТ:

Намаляване на безработицата и осигуряване на заетост за безработни лица, чрез участие и изпълнение на програми и проекти на национално ниво и по оперативни програми, както и чрез привличане на евентуални инвеститори. Осигуряване на условия за включване в обучения за придобиване на квалификация, преквалификация, допълнителна квалификация, с цел подобряване на конкурентноспособността на безработните лица. Съдействие на безработните лица от целевата група за осигуряване на заетост, дори временна.

ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ:

Провеждане на мероприятия, целящи превенция на престъпността сред децата и младежите от целевата група, трафика на хора и проституция. Популяризиране на правата и задълженията на всеки български гражданин съгласно установеното в страната законодателство. Гарантиране на ефективна защита от актове на дискриминация, спазване на обществения ред и правата на гражданите чрез разглеждане на заявления, жалби и сигнали и предприемане на действия съгласно българското законодателство.

КУЛТУРА И МЕДИИ:

Създаване на условия за участие в културния живот на общината на всички етнически групи. Оказване на съдействие при организацията на културни мероприятия свързани с бита, културата и традициите на отделни етноси.

IV. Очаквани резултати:

В края на периода на Плана за действие очакваме:

- Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за ученици в сходна ситуация ;
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в целевата група;
- Увеличаване на заетостта за лицата от целевата група;
- Подобряване на условия на живот на целевата група;

V. МЕХАНИЗМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНТЕГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

Изпълнението на плана е съвместна задача на органите на местната власт, Филиала на Дирекция „СП“-Ловеч, Филиала на Дирекция „БТ“-Луковит, РУП – Угърчин, училищата, детските заведения, лекарските практики, граждански организации и местния бизнес.

При изпълнението на Плана ще се съблюдава принципът на партньорство с местните общности и представители на целевата група.

Финансирането на изпълнението на Плана за действие ще се осъществява със средства от общинския бюджет, републиканския бюджет и средства от европейски фондове по оперативните програми на РБългария.

VI. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на Плана за действие се осъществява от ОССЕИВ чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни в осъществяването на оценката и наблюдението:

- Напредъкът по изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана се отчита в административен мониторингов доклад.
- ОССЕИВ координира и обобщава получената информация в доклада.
- Докладът се представя за одобрение пред ОССЕИВ.
- Докладът се приема от Общински съвет
- Включване на целевите групи при изпълнение на Плана